Miljø-
direktoratet

NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS
Tistedals gate 9-11 (JE)
1772 Halden

Oslo, 03. april 2025

Deres ref.:
Lisa Grimstad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/63
2025.0088.miljodir

Saksbehandler:
Edvarda Wevling Matre

Rapport etter tilsyn 11. februar - 12. februar 2025

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS (NS Saugbrugs) (virksomhetsnummer: 973070673).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Virksomhetens utslippskontroll har mangler
- Avvik 2: NS Saugbrugs forholder seg ikke til kravene til overvåking av utslipp til luft gitt i forurensningsforskriften kapittel 31
- Avvik 3: Virksomhetens håndtering av avfall har mangler
- Avvik 4: Enkelte hendelser ved NS Saugbrugs er ikke risikovurdert
- Avvik 5: Virksomhetens oppfølging av deponi Øberg har enkelte mangler

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 14. mai 2025.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel merke prøvepunkter for grunnvann og punkter for setningsmålinger ved deponi Øberg
- Anmerkning 2: Virksomheten kan med fordel lage en liste over hva de definerer som unormale driftsforhold

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS må betale et gebyr på 78 000 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Edvarda Wevling Matre. Merk svaret med saksnummer 2025/63 og tilsynsnummer 2025.0088.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Virksomhetens utslippskontroll har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024, punkt 11.2 Kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll og punkt 11.3 program for utslippskontroll
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 7

Beskrivelse av krav

Tillatelsen stiller krav til kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll. Den driftsansvarlige skal kvalitetssikre målinger, måleutstyr og metoder slik at de gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp. Måleutstyret skal jevnlig kontrolleres og kalibreres.

Det er krav til at virksomheten skal ha et program for utslippskontroll som inngår i den dokumenterte internkontrollen. Den digitale veilederen Utslippskontroll: forventninger til industrien gir informasjon om hva et måleprogram bør inneholde.

Virksomheten skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten gjennomfører kontinuerlige målinger av bl.a. totalt støv, SO_2 og NO_x fra multibrenselkjelen. Halvårlige tredjepartsmålinger samt målinger av metaller (Hg, Cd, Tl, Pb, Cr, Cu, Mn, Sb, As, Co, Ni og V), TVOC (totalt flyktig organisk karbon), dioksiner, CO, HCl og HF gjennomføres av ekstern konsulent.

Kontinuerlig støvmåler

Virksomheten benytter en Durag R-R 320 s/n 1310671 støvmåler. Støvmåleren ble installert i 2023. På tilsynet informerte virksomheten om at det skal gjennomføres årlig kalibrering av støvmåleren, men gjennom stikkprøvekontroll kom det frem at støvmåleren ikke ble kalibrert i 2024. Hyppigheten av kalibreringen er ikke beskrevet i virksomhetens måleprogram. Støvmåleren har ikke blitt kalibrert i tråd med virksomhetens interne krav.

Program for utslippskontroll:

Virksomheten kunne ikke, under tilsynet, vise dokumentasjon som underbygger at analysene de gjennomfører gir representative resultater. Det finnes for eksempel ingen rutine som beskriver hvordan de skal følge opp brenselssammensetning når ekstern konsulent kommer for å gjennomføre halvårlige analyser av metaller og dioksiner, samt tredjepartsanalyser av NO_X, SO_2 og støv. I konsesjonsmålingene gjennomført av konsulent i mai 2023, dokument "2023_1_Konsesjonsrapport Fyrhus", er det beskrevet at "anlegget hadde problemer med tilgang til brensel, så forbrenningen var noe ustabil". Virksomheten kan ikke vise til hvordan dette ble hensyntatt da måleresultatene ble vurdert eller hvordan lignende hendelser vil bli vurdert.

Dokumentet "Begrunnelse av representativitet og kvalitetssikring" viser hvilke analyser som gjennomføres samt hvilke metoder og standarder som benyttes. Dokumentet mangler begrunnelse for valg av prøvetakingsfrekvens og begrunnelse for valg av lengde på målingene som gjennomføres av tredjepart. NS Saugbrugs har ikke dokumentert hva som er vurderingskriteriene deres for sammenligning av egne målinger med målinger utført av konsulent.
Måleprogrammet mangler også en beskrivelse av usikkerheten av alle trinn i målingene, noe tillatelsen setter krav til og som skal sikre at analysene gir et representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

Fagkyndig tredjepartsvurdering

Virksomheten har ikke gjennomført fagkyndig tredjepartsvurdering av om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og prøvetakingsfrekvenser gir representative prøver, slik tillatelsen krever. NS Saugbrugs informerte om at dette er noe de er klar over og at de jobber med saken.

Miljø-
direktoratet

Avvik 2: NS Saugbrugs forholder seg ikke til kravene til overvåking av utslipp til luft gitt i forurensningsforskriften kapittel 31

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024, punkt 11.1 c) Utslippskontroll
- Forurensningsforskriften §§ 31-5 Utslippsgrenseverdier og 31-6 Utslippsmålinger
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 1

Beskrivelse av krav

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift.

Forurensningsforskriften § 31-5 og vedlegg 1, tabell 1.1. angir utslippsgrensene for SO_2, NO_x og støv for forbrenningsanlegg med tillatelse fra før 7. januar 2013.

Forurensningsforskriften § 31-6, (1) stiller krav til at støv, NO_x og CO måles og registreres kontinuerlig i fyringsenheter fra og med 50 MW. § 31-6 (10) angir en maksimal usikkerhet for måling av støv, NO_x, SO_2 og CO.

Virksomheten skal sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelige, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

NS Saugbrugs har en multibrenselkjel med 70 MW innfyrt effekt, og er dermed omfattet av kapittel 31 i forurensningsforskriften. Virksomheten brenner hovedsakelig biobrensel, samt noe lettolje ved oppstart og som støttebrensel ved vanskelige forhold. Under tilsynet kom det frem at virksomheten forholder seg til grenseverdiene for utslipp til luft gitt av tillatelsen, men var ikke klar over at de også er omfattet av kapittel 31 i forurensningsforskriften. NS Saugbrugs har dermed ikke tatt hensyn til kravene som stilles i kapittel 31. Dette innebærer at de ikke har sammenlignet analyseresultatene sine med grenseverdiene i forskriften eller vurdert om usikkerheten i målingene av støv, NO_x og CO er innenfor kravene.

Forurensningsforskriften kapittel 31 gjelder for forbrenningsanlegg med nominell tilført termisk effekt fra og med 50 MW ved forbrenning av faste, flytende og gassformige brensler. For at anlegg ikke skal være omfattet av forskriften, må forbrenningsproduktene benyttes til *direkte* behandling av gjenstander eller materialer. NS Saugbrugs benytter damp generert fra forbrenning av biobrensel til å tørke produktene sine. Dette er ikke ansett som direkte behandling ettersom røykgassen fra forbrenningsanlegget ikke er i kontakt med produktene.

Miljø-
direktoratet

Avvik 3: Virksomhetens håndtering av avfall har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024, punkt 9.2 håndtering av avfall

Beskrivelse av krav

All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering og den driftsansvarlige skal ha et kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.

Farlig avfall skal lagres innendørs på fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

Det skal foreligge en plan for alternativ disponering av avfall ved stans av multibrenselsanlegget.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Lagring av farlig avfall og anvisning på kart

NS Saugbrugs genererer flyveaske gjennom forbrenning av biobrensel i en multibrenselkjel. Flyveasken ble tidligere levert til Rokke avfallsanlegg, som er et deponi for ordinært avfall, men blir i dag levert til Noah Langøya som farlig avfall. Bedsand fra bunnen av multibrenselkjelen leveres også som farlig avfall.

Under tilsynet ble det opplyst at bedsanden blir mellomlagret ute på virksomhetens område i åpne containere. Dette er ikke i tråd med kravene i tillatelsen. NS Saugbrugs har ikke risikovurdert lagringen, og kan ikke dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko som lagring i henhold til kravene. Avfallsfraksjonene er heller ikke anvist på kart, slik tillatelsen krever.

Kartet gitt i dokumentet "Norske Skog Saugbrugs Avfallsstasjoner fabrikk" viser en oversikt over virksomhetens avfallsstasjoner på fabrikkområdet. Anvisningene på kart samsvarer ikke med hvor avfallsfraksjoner med EE-avfall, plast og IBC-er ble observert under befaring.

Alternativ disponering av avfall

Virksomheten mangler en skriftlig beskrivelse av hvordan alternativ disponering av avfall vil skje ved stans av multibrenselanlegget, slik tillatelsen krever.

Klassifisering av farlig avfall

Flyveaske, som leveres til Noah Langøya som farlig avfall, oppbevares innendørs i en silo. Overføringen av flyveaske fra siloen til bilene kan resultere i støv og diffuse utslipp. Eventuelt støv ledes til en kum uten avløp. Virksomheten har ikke gjort en vurdering av hvorvidt innholdet i kummen skal klassifiseres som farlig avfall.

Avvik 4: Enkelte hendelser ved NS Saugbrugs er ikke risikovurdert

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024, punkt 13.1 Miljørisikoanalyse

Beskrivelse av krav

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Det skal gjennomføres en miljørisikoanalyse og resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har en rutine for risikovurderinger og har vurdert ulike typer hendelser innenfor kategoriene transport, kjemikalie-fylling/- lossing, driftssituasjonen og andre hendelser. Visse deler av virksomhetens drift og områder er ikke inkludert i miljørisikoanalysen, blant annet lagring av flyveaske i silo, fylling av flyveaske på bil fra silo, lagring av bedsand og deponi Øberg. Flyveaske og bedsand er klassifisert som farlig avfall, og det stilles derfor høyere krav til lagring og risikovurdering av disse avfallsfraksjonene. Tillatelsen krever at NS Saugbrugs skal kunne redegjøre for alle risikoforhold som kan medføre forurensning.

Avvik 5: Virksomhetens oppfølging av deponi Øberg har enkelte mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024, punkt 10 Krav til avsluttet deponi 1 og 2 Øberg.

Beskrivelse av krav

Bedriften skal årlig rapportere resultatene fra overvåkingen av grunnvannet nedstrøms for deponiene til Miljødirektoratet. Resultatene skal rapporteres som konsentrasjon av relevante komponenter, anslag over mengde sigevann totalt for året samt anslag over mengde utslipp av relevante komponenter.

Det skal etableres tiltaksgrenser for grunnvann som definerer når en betydelig skadevirkning på miljøet er oppstått, hvordan dette skal håndteres og hvordan dette skal varsles forurensningsmyndighetene.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

NS Saugbrus har utarbeidet et overvåkingsprogram for deponi Øberg som blant annet innebærer å ta årlige prøver av grunnvannet, kontrollere toppdekket og gjennomføre setningsmålinger. Virksomheten kunne vise til at de har beregnet mengde sigevann og rapportert

konsentrasjonene av aktuelle komponenter i grunnvannet. Virksomheten har derimot ikke gitt et anslag over mengde utslipp av relevante komponenter, slik som tillatelsen krever. Det har heller ikke blitt etablert en tiltaksgrense for grunnvann som definerer når en betydelig skadevirkning på miljøet er oppstått, hvordan det skal håndteres og hvordan det skal varsles forurensningsmyndighetene.

Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel merke prøvepunkter for grunnvann og punkter for setningsmålinger ved deponi Øberg

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Virksomheten kan med fordel merke prøvepunktene for grunnvannsmålinger nedstrøms deponiet samt prøvepunktene for setningsmålinger i deponiet. Prøvepunktene for grunnvannsmålinger kan observeres som rør som stikker opp av bakken, mens prøvepunktene for setningsmålinger kun er markert med pinner stukket i bakken.

Anmerkning 2: Virksomheten kan med fordel lage en liste over hva de definerer som unormale driftsforhold

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering
Fotnote 1) i tabell 4-1 i tillatelsen gir en oversikt over utslippsgrenser ved forbrenning av ulike komponenter i multibrenselkjelen. Unormale driftsforhold kan f.eks være opp- og nedkjøring av anlegget, lekkasjer eller driftsstans. Virksomheten kan med fordel lage en oversikt over hva de definerer som unormale driftsforhold, slik at de har en tydelig oversikt over ved hvilke forhold grenseverdiene ikke vil gjelde.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS må betale et gebyr på 78000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 5 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 11. februar 2025 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage
Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er

fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Edvarda Wevling Matre
- Eli Mathisen

Kontaktperson hos NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS

- Lisa Grimstad

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende NORSKE SKOG SAUGBRUGS AS ble kontrollert under tilsynet:

- Norske Skog Saugbrugs, Halden
- Norske Skog Saugbrugs AS, Øberg - industrideponi, Halden
- Norske Skog Saugbrugs - biogassanlegg, Halden

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Vedlikehold
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Behandling av farlig avfall
- Deponi
- Industriens brannøvingsfelt

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 3. juli 2003, sist endret 22. mai 2024
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

- Målinger av utslipp til luft vår og høst 2024
- Sammenstilling plukkanalyser 2024
- Overvåkingsplan Øberg deponi 2024
- Avviksmeldinger for 2024
- Måleprogram for utslipp til luft og vann
- Årsrapport 2024, Overvåking av Øberg deponi
- Miljørisikoanalyse
- Prosedyre fro risikovurderinger
- FV-rutine for måling av støv til skorstein
- Kart over lagring av kjemikalier
- Kart over avfallsstasjoner
- Rutine for registrering av brenselsflis fra Norsk Virkersmåling

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Henning Gøhtesen seksjonsleder	Edvarda Wevling Matre tilsynsleder

Kopi til

- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
- Halden kommune